

Voordat je gaat wandelen...

Inleiding

De tweedaagse OV-stapper IJsselvallei volgt een deel van het Hanzestedenpad (Streekpad 11, Doesburg-Kampen 122 km). De eerste dag loop je 18 km van station Zutphen naar Deventer. De tweede dag, van Deventer naar station Olst, is 14 km. Uiteraard is het ook mogelijk om alleen dag 1 of alleen dag 2 te lopen. Bij (extreem) hoogwater in de IJssel zijn enkele delen van de route niet begaanbaar; alternatieven zijn op de kaart weergegeven (met onderbroken lijn).

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vind je terug op het kaartje.

Markering van de route

De gehele route is gemarkeerd met de geel-rode tekens ( ) van het Hanzestedenpad. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijf je de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden zo ondervangen. De markering van het pad wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Overnachten

In Deventer kun je geheel in de sfeer van het Hanzestedenpad overnachten in hotel Hanzestadslogement 'De Leeuw', Nieuwstraat 25, Deventer, tel. 0570-61 02 90. Reserveren: rechtsreeks via www.hoteldeleeuw.nl. Verder zijn vrijwel alle hotelketens vertegenwoordigd in Deventer.

Horeca onderweg

Dag 1:

Centrum Zutphen: Diverse horecagelegenheden.
Na 13 km: museumcafé De Kribbe. Van mei t/m sep dagelijks geopend van 10 tot 17 uur. Van okt t/m apr open op vr t/m zo van 10 tot 17 uur. Gesloten van 25 dec t/m 29 jan. www.dekribbe.nl.
Centrum Deventer: meerdere horecagelegenheden.

Dag 2:

Na ruim 5 km: Hotel Gaia, geopend di t/m zo vanaf 10 uur; www.hotelgaia.nl.
Na 6,5 km: Rustpunt Randerhoeve met zelfbedieningshoreca, hele jaar geopend; www.rustpunt.nu.
Na 8,5 km: Kasteel De Haere, open vr t/m zo 10-17 uur; www.kasteeldehaere.nl.
In het centrum van Olst zijn diverse horecagelegenheden.

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 2022 vertrekt er meerdere keren per uur een trein van station Deventer richting Apeldoorn, Almelo, Zwolle en Zutphen. Actuele vertrektijden staan op ns.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeling

Dag 1: Zutphen - Deventer

1. Zutphen

Door de strategische ligging aan de samenvloeiing van twee rivieren, de Berkel en de IJssel, was Zutphen in de middeleeuwen een belangrijke handelsstad die sinds 1285 was aangesloten bij de Hanze. Over zee en over de IJssel vervoerden de Zutphenaren haring, boter en bier; ze namen wijn mee terug. Over land en over de Berkel was hout het belangrijkste artikel. De grote rijkdom van die tijd is af te lezen aan de fraaie stadspanen.

 Verlaat het station via de centrumkant en ga rechtdoor de Stationsstraat in. Aan einde rechtsaf en langs het water lopen, een trap af en een trap op. Rechtdoor, Molengracht. Bij verkeerslicht oversteken en daarna rechts aanhouden. De brug op. Na de IJssel te hebben overgestoken de trap af.

Bij hoogwater de stippellijn op de kaart volgen (niet gemarkeerd).

2. IJsselbrug

Was in de 13de en 14de eeuw het vervoer over water de basis van de welvaart, in de loop van de 15de eeuw werden ook de landverbindingen belangrijk. De Hanzesteden langs de IJssel waren aanvankelijk fel gekant tegen het aanleggen van bruggen in naburige steden. Men vreesde oponthoud voor de Hanzeconvooiën en meer concurrentie. Maar in 1487 kreeg ook Zutphen een brug over de IJssel.

 Beneden rechtsom over betonpad tot een trap. Bovenaan de trap rechtsaf graspad op. Je passeert gebouw 'De IJsselstroom', een voormalige industriële stoomwasserij (1911-1955) en in 2013 duurzaam gerestaureerd tot woon- vergader- en werklocatie. Na 'De IJsselstroom' kun je eventueel de grasdijk volgen (eerst links, later rechts van de weg). De dijkweg gaat over in IJsselstraat. Op splitsing rechts aanhouden. Op kruising rechtdoor, Gelders Hoofd, fietspad. Waar fietspad naar links buigt, ga je rechtdoor. Even verder via klaphek een lage dijk met grasklinkers op. (Let op: ga bij hoogwater niet naar het klaphek! Volg fietspad met

bocht mee naar links; zie onderbroken lijn op kaart. Route weer oppikken bij * in alinea onder infoblokje 3.)

3. Steenfabriek

Even voor het Gelders Hoofd passeer je een steenfabriek. Langs de IJssel tussen Zutphen en Zwolle word je diverse keren herinnerd aan het belang van de(voormalige) baksteenindustrie in de uiterwaarden. Deze in de middeleeuwen belangrijke bedrijfstak werd vooral uitgeoefend door kloosters. Vandaar de naam 'kloostermoppen'.

 Bij boerderij 'De Wellenberg' gaat de dijk omhoog en is met beton bestraat. Je passeert 'De Wolfsweerd'. Na het 'Pannenhuis' gaat de dijk weer omlaag en is weer bedekt met grasklinkers. Via een klaphek kom je eerst bij gemaal 'Nijenbeek' en dan * bij gemaal 'Mr. L.A.S.J. Baron van der Feltz'. Rechts zie je de toren van Kasteel Nijenbeek. Let op: ga na 600 m, op de tweede afrit rechts, scherp rechtsaf (markering op wegdek) een graspad op en de dijk af. Je loopt nu beneden langs de dijk.

4. Kasteel Nijenbeek

De toren van Nijenbeek is het enige overblijfsel van het kasteel, vroeger ook wel 'Het Hooge Huis' genaamd. Het slot werd voor het eerst vermeld in 1266. Nijenbeek speelde in de Hanzetijd een belangrijke rol. Vanwege de ligging in een IJsselbocht, vlak bij de grens van Gelre en Oversticht, fungeerde het als 'Gelders waakhuis'. Het was een gevreesde plek; Overijsselse Hanzekooplieden werden er regelmatig met hun handelskonvooiën beroofd. Het kasteel is vooral bekend omdat Eduard er, na een ruzie, zijn broer Reinald III tien jaar lang opsloot. Volgens de verhalen (van 19de-eeuwse romantici) was Reinald na de dood van zijn broer zo dik geworden dat de muren moesten worden gesloopt om hem te bevrijden. Het slot werd in 1945, toen de Duitsers er verbleven, onder vuur genomen door de geallieerden. Wat resteert is een imposante ruïne met toren.

Let op: de route is op landgoed De Poll niet gemarkeerd. Honden zijn alleen aangelijknd toegestaan.

 Bij bordje 'Opengesteld landgoed de Poll' via overstapje een hek over en rechtdoor. Het pad maakt een haakse bocht naar links en na 800 m een bocht naar rechts. Via een hekje kom je uit op een zandweg, hier linksaf. Op driesprong met huis weer linksaf. (Tip: ga voor een mooi uitzicht op de toren van Nijenbeek op de driesprong even rechtsaf, ca. 50 m.) Na ruim 150 m, bij bank en bordje 'Opengesteld', rechtdoor, hek over en grasdijk volgen. (Loop je met de hond? Volg dan de parallelle asfaltweg.) Ga vlak voor boerderij 'De Houtmerk' via overstapje weer terug naar de weg; volg deze in de looprichting. Na 100 m, via overstapje naar links, grasdijk volgen. (Loop je met hond, volg dan de parallelle asfaltweg.) Doorlopen tot de verharde weg; hier linksaf.

 Aan het eind bij P-23815 rechtsaf, Marsstraat. Je passeert boerderij 'De Zandwei'. Ter hoogte van boerderij 'Moria' gaat de Marsstraat over in de Weerdseweg. Na de tweede boerderij, waar de verharde weg afbuigt naar links, ga je rechts tussen

twee paaltjes door en direct linksaf een grasdijk op (vanaf hier: honden aan de lijn). Je komt bij boerderij 'De Kribbe' weer uit op de weg en gaat rechtsaf. Even verder bij P-23695 passeer je museumcafé 'De Kribbe'. Verharde weg blijven volgen en bij P-23695 rechtdoor. Waar de weg een haakse bocht naar links maakt, bij picknickbank, rechtdoor over een grasdijk. Na 1,2 km kruis je een klinkerweg. Na 350 m komt de grasdijk bij een driesprong met P-23694.

5. Bolwerksmolen

De Bolwerksmolen (1863) is de enige windhout-zaagmolen in Overijssel. Het is een achtkantige bovenbuitenkruier. De molen heeft acht velden die met riet bedekt zijn. Het kruierwerk zit boven in de molen en wordt van buitenaf bediend. Van de molen draait alleen de kap. Vanaf de stelling, de omloop rondom de hele molen, kon de molenaar de zeilen op de wieken leggen en het kruierwerk bedienen. Binnen, op de zaagvloer, zijn de grote sleden te zien, waarop de te zagen stammen door de drie zaagramen werden gehaald. De molen is van mei t/m september te bezichtigen op dinsdag en zaterdag. Zie www.bolwerksmolen.nl.

 Ga hier rechtdoor, Yperenberg, later Bolwerksweg. Of volg de grasdijk rechts van de weg. Ga onder het viaduct van de snelweg door. Na 2 km de Bolwerksmolen passeren en weer onder een viaduct door. (Veer uit de vaart bij hoogwater? Ga hier rechtsaf de IJsselbrug over. Aan overzijde linksaf langs kade tot gele steiger van voetveer. Zie onderbroken lijn op kaart.) Rechtdoor en bij het IJsselhotel rechtsaf. Ga naar het voetveer en steek de IJssel over (vaart elke dag tot 23 uur, prijs 1,10 euro pp. meer info op www.pontjedeventer.nl).

6. De Welle en de Katentol

Een deel van de IJsselkade, De Welle, werd gebruikt als los- en laadplaats voor de koggen en andere vrachtschepen van de Hanzesteden. In de 16de eeuw, toen Deventer zijn grootste economische bloei bereikte, werden de houten kaden langs de rivier vervangen door stenen muren. Aan de Welle werd de tol voor passerende schepen geïnd. De tol werd voldaan aan de tolgaarder die per roeiboot de passerende schepen aandeed.

 Aan de overkant, bij de steiger, eindigt dag 1 van deze route. Overnacht je in Hanzestadslogement De Leeuw, steek dan bij stoplichten de weg over en ga rechtdoor, Nieuwe Markt (geel-rode markeringen van het Hanzestedenpad verlaten). Steek het plein van de Nieuwe Markt schuin naar links over en ga de Graven in. Bij de Stromarkt rechtdoor. Op volgende kruising (Engestraat/ Nieuwstraat/Stromarkt) ga je linksaf (Nieuwstraat). 100 m verder is aan je linkerhand Hanzestadslogement 'De Leeuw'.

Tijd over om Deventer te bezoeken?

Zie informatieblokje 7 hieronder bij dag 2.

Dag 2: Deventer - Olst

7. Deventer

Deventer is een van de oudste steden van Nederland; stad heeft een rijk historisch verleden. Al in de 8ste eeuw bevond zich op de plek van het huidige Deventer

een handelsnederzetting, die zich snel ontwikkelde tot een van de weinige grote vroegmiddeleeuwse steden. De Deventerse handel kende een lange bloeiperiode, die begon in de 10de eeuw en doorzette tot ver in de late middeleeuwen. Deventer was een prominent lid van het Hanzeverbond en mocht zich zelfs Keizerlijke Vrije Hanzestad noemen. Daarom staat er nog altijd een keizerskroon in het stadswapen. Deventer was vooral in de 14de en 15de eeuw belangrijk als jaarmarktstad. De stad werd het ontmoetingspunt voor handelaren die hier uit alle richtingen samenstroomden. Het oude Deventer is nog altijd duidelijk herkenbaar in het Bergkwartier, het Noorderbergkwartier en rond de pleinen van het Grote Kerkhof en de Brink. Bij het VVV-kantoor op de Brink zijn voor de liefhebbers diverse stadswandelingen verkrijgbaar.

Vanuit de ingang van het hotel linksaf. Eerste straat linksaf, Tibbensteeg. Op een kruising rechtdoor en op de volgende kruising ook, Klooster. Aan het eind bij 'Hof van Holland' rechtsaf, Noordenbergstraat. Het Muggeplein schuin naar links oversteken en daarna Molenstraat volgen. Neem de eerste straat linksaf, Lindenstraat. Je komt uit op de kade langs de IJssel, hier rechtsaf. Volg nu het verharde voetpad langs de IJsseloever. Onder de spoorweg door en vervolgens het voetpad aan de IJsselzijde parallel aan de weg volgen (B), of benedenlangs de uiterwaarden lopen (A).

A. Route **benedenlangs door de uiterwaarden**: negeer het bordje 'verboden toegang' en volg het onverharde voetpad tot aan de zandplas. Houd bij de plas rechts aan (zandplas dus aan je linkerhand). Loop over de parkeerplaats langs de jachthaven. Daarna door een klaphekje; het pad wordt een pad van betonplaten. Het buigt naar rechts; ga op de Hoevelmansweg linksaf; dus niet het pad onderaan de dijk nemen!

B. Voetpad langs IJssel, **parallel aan de weg**: Volg het voetpad parallel aan de weg. Na 2 km passeer je Jachthaven Deventer en buigt de weg af naar rechts. Na de bocht linksaf, Hoevelmansweg, dus niet het pad onderlangs de dijk nemen!

8. Flora in en rondom de uiterwaarden

De uiterwaarden vormen met hun kalkhoudende, vaak zeer vruchtbare grond, een prachtige plaats voor wilde planten. Op de zandige oeverwallen verschilt de flora sterk van die in de zuivere klei, verder van de rivier af. Door jarenlange bemesting is de soortenrijkdom echter sterk teruggelopen. Gras heeft sterk de overhand gekregen. Vooral op de oeverwallen en langs de kribben groeien echter nog karakteristieke planten. Om een paar voorbeelden te noemen: kruisdistel, jacobskruiskruid, pastinaak en cichorei.

Na de rioolzuiveringsinstallatie buigt de weg naar rechts en ga je in die bocht linksaf de uiterwaarden in via een pad van betonplaten. (Bij hoogwater is de route door de Stobbenwaarden moeilijk begaanbaar. Volg dan de hoger gelegen route rechtdoor over de Hoevelmansweg en de IJsseldijk, zie onderbroken lijn op kaart. Pak de route op bij *.) Blijf het verharde pad volgen. Je passeert boerderij 'De Stobbenweerd'. Na ruim 1 km rechtsaf een klaphekje door. Na tweede

klaphekje rechtsaf over een met gras begroeide laan. Na 450 m hek door en de verkeersweg oversteken (IJsseldijk). *

Loop over het parkeerterrein naar links en ga het dijkje op. Daar rechtsaf. Aan het eind linksaf de klinkerweg op. Je komt langs Hotel Gaia (zie horeca). De klinkerweg gaat over in een halfverharde beukenlaan. Deze buigt naar rechts en na circa 800 m passeer je een ijzeren hek. Ga hier rechtdoor, Sallandsweg. Ga na circa 100 m linksaf, Randerpad. Na huisnr. 2 (Rustpunt Randerhoeve, zie horeca) schuin rechtdoor. Na 600 m, waar de weg een haakse bocht naar links maakt, ga je rechtdoor over een smal pad tussen akker en weiland. Aan het eind de Randerstraat oversteken en schuin rechtdoor de Bockhorsterstraat volgen.

Circa 100 m na een witte boerderij aan je rechterhand (huisnr. 3) linksaf een bospad in. Je volgt eerst een bocht naar rechts en vervolgens een bocht naar links. Loop 200 m verder met de bocht mee naar rechts. Het pad gaat over in een graspad tussen een weiland en een heg. Vlak voor een boerderij volg je een bocht naar links. Even verder, vlak voor een bruggetje, volg je het pad met een bocht naar rechts. Na ruim 100 m bij een ruïne-folly (zie infoblokje 9, een bezoekje waard) linksaf een graspad op, langs een grote zonnewijzer. Einde pad scherp linksaf, een halfverharde weg en doorlopen tot aan de informatiepanelen bij Kasteel De Haere.

9. Havezate De Haere

Temidden van het statige groen van landgoed De Haere ligt de gelijknamige havezate. Het 14de-eeuwse landhuis kent een rijke geschiedenis van voorname bewoners, maar ook van wapengekletter. De benedenverdieping van het kasteel is ingericht als uitspanning en kan in die hoedanigheid bezocht worden. De gecombineerde strakke Franse en Engelse parkachtige tuin van het kasteel is zeker het bewandelen waard. Bijzonder is de zogeheten 'ruïne-folly' uit 1870. De toenmalige kasteelheer liet deze middeleeuws ogende ruinetoren aanleggen als tuindecoratie. Ogenschijnlijk een vreemd fenomeen, maar het was in die tijd erg populair om een nep-ruïne te bouwen op je eigen landgoed.

10. Bunkerroute

Je loopt op het landgoed De Haere gelijk op met een deel van de bunkerroute, een rondwandeling van circa 3 km, gemarkeerd met ijzeren palen. De route geeft een beeld van de IJssellinie, die na de Tweede Wereldoorlog werd ontwikkeld om in het kader van de Koude Oorlog het gevaar uit het Rode Oosten te kunnen keren. Je komt vlakbij de commando- en hospitaalbunker (mrt. t/m okt. elke 1e za van de maand open van 12-16 uur). Verder zijn er op het landgoed allerlei bunkers en gevechtswagens te vinden. Meer informatie: www.ijssellinie.nl.

Even verder, vlak voor een slagboom, ga je rechtsaf een smal bospad in. Na 100 m op een splitsing links aanhouden. Op de volgende splitsing, vlak voor een heuveltje aan de linkerkant, rechts aanhouden. Na de heuvel, op een onduidelijke kruising, rechtsaf (de commando- en hospitaalbunkers liggen links achter de

heuvel). Na circa 100 m linksaf.

 Aan het eind kom je uit bij een beek. Ga hier rechtsaf en met de bocht mee naar rechts. Na 50 m, op een splitsing aan het begin van een sparrenbos, linksaf. Blijf steeds het slingerende bospad volgen. Dit pad buigt voor een weiland naar rechts en gaat even verder linksaf een bruggetje over. Volg het graspad tot een asfaltweg (Kletterstraat).

11. Landgoed Hoenlo

De dubbele rij bomen en de haag van rododendrons langs de Diepenveenseweg vormden vanouds de entree tot het landgoed Hoenlo. De weg koerste aanvankelijk in een rechte lijn op de stad Deventer af en toont hiermee de onlosmakelijke band die dit landgoed had met de rijke stad Deventer. Naast de adel woonden ook diverse gefortuneerde Deventer (Hanze)kooplieden op het platteland.

 Op deze asfaltweg rechtsaf, en even verder tegenover huisnr. 6 linksaf, een landweg in. Je maakt na 200 m een bocht naar rechts. Steek een asfaltweg over en loop een bospad in. Even verder op een asfaltweg (Kletterstraat) linksaf. Even verder passeer je een meertje. Ga na 300 m op een driesprong rechtdoor, Puinweg. Je kruist de spoorlijn en ga rechtdoor, Diepenveenseweg. Vlak voor de oprijlaan van Kasteel Hoenlo linksaf, een onverhard bospad aan de rechterkant van de weg volgen. Na enige tijd loop je langs een brede sloot. Deze volgen tot het eind bij Y-815/1. Hier linksaf, Koekoeksweg. Op een driesprong linksaf, Hooglandstraat. Spoorweg oversteken en linksaf naar het station van Olst.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/1551/IJsselvlei-%2528dag-1%2529/review

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 21-06-2022